

අතදියෙන් ඉන්න අවදානමක මනකයක්

මේ මගේ නවාතැන්යි

අතුර කල්දෙමුල්ල ලබන කලාපයේ සිට කොටස් ලෙසින් ලියන සත්‍යයට ලංවූ මන:කල්පිතයක්

අද ලෝකයේ හර්තනය වීවිධ හැඩතල වලින් දැකිය හැකියි. ශ්‍රී ලංකාවේ හර්තනයේ හැඩතල කෙබඳුද?

සිංහල හර්තනය ප්‍රධාන වශයෙන් සම්ප්‍රදා 3 කින් යුක්තයි. උඩරට පහතරට හා සබරගමු වශයෙන්. දුර්ව ජනතාව අතර ප්‍රචලිත හරත නාට්‍යම් හර්තනාංග වෙතම හර්තනාංගයක් ලෙස දකින්න පුළුවන්. සිංහල හර්තනයේ ප්‍රධාන සම්ප්‍රදායන් 3 වෙන්කොට දැක්වීමේ දී මේ සඳහා භාවිතා කරන බෙර වර්ත උඩරට හැටුම් සඳහා ගට බරයන් පහතරට හැටුම් සඳහා පොවොල් බෙරයන් සබරගමු හැටුම් සඳහා දුටුලන් යොදා ගැනීම කරනවා. එමෙන්ම මේ සඳහා යොදා ගන්නා පද ආදියත් දැන් ඉරියව් ආදියත් එකිනෙකට වෙනස්කම් දක්වනවා.

උඩරට හර්තනය හඳුන්වීමේදී ශිල්පීය තත්වයට පැමිණීමට හර්තනය කෙතරම් කාලයක් හඳුන්විය යුතුද?

උඩරට හර්තනයට පිවිසෙන දැරුවා ප්‍රථමම පා සරම් අත් සරම් පුනුණුව ලැබී ඉන් පසුව වන්නම් පද කස්තීරම් අඩවි වට්ටම් ආදිය පුනුණුව ලබනවා. ඉන් අනතුරුව කොහොඹා කාකාරයේ අඩංගු සියලුම ශාස්ත්‍රීය පද කොටස් පුනුණුව ලැබිය යුතුයි. දුනුමාලේපුව ආවැන්දම කෝල්පාඩුව දුන්නට හත්පද හැට්ට සියල්ල මේවාට අනුලක් වෙනවා. මේ සියල්ල හඳුන්වීමට අඩුම තරමේ වසර 7 - 10 අතර කාලයක් ගතවෙනවා.

උඩරට හර්තනයේදී වෙස් තැබීම යනු කුමක්ද?

ගියවෙස් තැබීම සිදුකරන්නේ පිරිමි දැරුවන් උදෙසායි. පිරිමි දැරුවකු හර්තනය හඳුනා කෙතරම් දක්ෂ අයෙකු වුවත් වෙස් තැබීමේ මංගල්‍යයකින් තොරව වෙස් තට්ටුව ගිසෙහි පැළඳ හැටීම කරන්නේ නැහැ. වෙස් තට්ටුව ගිය පැළඳවීම සඳහා වනාවත් රාකියක් සිදුකළ යුතුයි. ඒ සියල්ල ගිසියකාරව සිදුකළ පසුව වෙස් පැළඳවීම සිදුකරනවා. ඉන්පසුව වෙස් ඇඳුම ඇඳ

හැටීමට ඔහු සුදුසුකයක් ලබනවා. මෙය රූපේකුට ඔටුනු පැළඳවීම හා සමගි. අපේ සම්ප්‍රදායික වෙස් ඇඳුම එළා විජය රජුගෙන් පසුව රජ පැමිණි පවුලක්දෙව් රජුගේ විවිදාදේ සිවුකිරීමට ලෙස රට සිට පැමිණි මලය රජුගේ ඇඳුමෙන් හර අඩක් ලෙස සැළකෙනවා.

පිරිමි දැරුවන්ට මෙන්ම ගැහැනු දැරුවන්ට මේ වෙස් තැබීම සිදු කරනවාද?

ගැහැනු දමුන් සඳහා සම්පූර්ණ වෙස් තට්ටුව ගිය පැළඳවීම සිදු කරන්නේ නැහැ. මෙහිදී පිරිමි ශීර්ෂාතරණයේ කොටසක් වන පාභිමිපත ගිසට පැළඳවීමේ සිදු කරන්නේ. ඉන්පසු ඔවුන්ගේ දක්ෂතා එදින පැමිණ සිටිය පිරිසට ඉදිරිපත් කරන අතරම හර්තන ප්‍රසංගයේදී දක්නා දැකබලා ගැනීමට සැලැස්වීම සිදුකරනවා.

විශ්ව රංගායනයේ ශිල්පීන්ගේ සහ දෙනකු මේ කර්තව්‍යය සිදුකිරීමට නියමිතයි නේද?

ඔව්. අංගයක් 14 වන ඉරු දින උදෑසන 8 සිට මෙම උත්සවය මෙලබන් වාසි සැමට දැක බලා ගැනීමට හැකියාව ලැබෙනවා. කිසිවෙයාර් ධම්මසාරණා විහාර භූමියේදී මෙම ශීර්ෂාතරණ පැළඳවීමේ මංගල්‍යය සිදුකරනවා. මේ සඳහා එදින උදෑසන පැමිණ කිරිබත් කටක් හා අපේ දැරුවන්ට ආශීර්වාද කරන්නෙයි අවි සැමට විවෘතව ආරාධනා කරනවා.

ඉන් අනතුරුව පැවැත්වෙන ප්‍රසංගය ගැන සඳහන් කළොත්

විශ්ව රංගායනය 60වන වරට පැවැත්වීමට මංගල්‍යය

විශ්ව රංගායනයේ ප්‍රසංගය සෑම වසර දෙකකටම වරක් ඉදිරිපත් කළත් මෙවර ප්‍රසංගය සිදුකරන්නේ වසර තුනකට පසුවයි. මෙවර ශීර්ෂාතරණ මංගල්‍යයට සහභාගි වන ශිල්පීන්ගේ සහ දෙනා ප්‍රධාන කොටගත මෙම ප්‍රසංගය සංවිදානය කොට තිබෙනවා. මෙහිදී මේ සහ දෙනාට අමතරව විශ්ව රංගායනයකගේ ඉතෙත්‍රම ලබන අනෙකුත් දැරුවන්ද හර්තනයට දායක වෙනවා.

සැප්තැම්බර් මස 4 වන ඉරුදින සවස 6 ට බර්බඩ් බෙසන් සෙන්ටර් හිදී "හර්තනාගිණේක" ප්‍රසංගයෙන් මොවුන් මබ

හමුවේ ශිල්ප දක්වාව. ඉතා අඩු මිලකට අලෙවි වන ටිකට්ටු මිලදී ගෙන අපේම දැරුවන්ට දීර්යක් වන්නෙයි මා මෙලබන් වාසි සියලුම කලා දෙදී ගිතවතුන්ගෙන් ඉල්ලා සිටිනවා.

මෙහි ඇතුළත් වන හර්තනාංග පිළිබඳව සඳහන් කළොත්

ගියව ප්‍රසංගයේදී මා නවීන හර්තනයට මුල්ගත දී කටයුතු කළා. මෙවර ශ්‍රී ලාංකීය සම්ප්‍රදායික හර්තනයට මුල් ගත දී සංවිදානය කර තිබෙනවා. නමුත් ඉතාමත් වින්දනීය ප්‍රසංගයක් ප්‍රේක්ෂකයන්ට දැකබලා ගැනීමට රස විඳීමට හැකි වන බව මගේ විශ්වාසයයි.

මෙලබන් වැනි හතරයක මෙවැනි සම්ප්‍රදායික දේ සිදුකිරීමට තරමක් අපහසුයි නේද? බබ එසට මුහුණ දෙන්නේ කෙසේද?

ඉතා කාර්යක්ෂම වීචිත ගත කරන අපට මෙවන් දේවලට කාලය සොයාගැනීම ඉතා අසීරුයි. විශ්ව රංගායනය තුළ එළා මෙළා තුර ශිල්ප හඳුන්වන්නන් විශාල ශාන්තක් සිටිනවා. නමුත් පාභිමිපත් තැබීමකට යොමුවුණේ ඉන් සහ දෙනකු පමණයි. මොවුන් හර්තනය පිලිබඳ විශේෂ ආදරයක් තිබෙන අය හැටියට මම දකිනවා.

එසේම මේ ශිල්පීන්ගේ දෙමාපියන්ද මෙවන් දෙයක වටිනාකම ඉතා හොඳින් හඳුනාගෙන සිටිනවා. ඒ වෙලේ මෙවන් දෙයකට යොමු වීමට දැරුවකු තුළ වාසනා භාග්‍යයක් පිහිටිය යුතුයි. මෙවන් දේ වලට සිත් දීමට ඒ වෙනුවෙන් මාස ශාන්තක් කැපවීමට නිර්නායව සිටීමට මෙන්ම මොවුන් මේ සඳහා තම වටිනා කාලය කැපකරගෙන සිදුකරන පුනුණුවීම් දෙස බැලූවිට ඔවුන්ගේ කැපවීම ආභාව අපේ කලාවට දක්වන ලැදියාව කෙතරම්දැයි සිතෙනවා. අඩුම තරමේ මේ වසර 14 පුරාවටම විශ්ව රංගායනය තුළින් මෙවන් ශිල්පීන් සහ දෙනකු කේ බිහි කිරීමට ලැබීම මා ලද ජයග්‍රහණයක් සේ සැළකෙනවා. විශ්ව රංගායනයේ දැරුවන් මෙන්ම දෙමාපියන්ද සියලුම දෙනාගෙන් ලැබෙන සහබෝගය ඉතාමත් අගය කොට සැළකිය යුතුයි. මොවුන් ශ්‍රී ලාංකීය සම්ප්‍රදායට ගරු කරන තම දැරුවන්ද එයට යොමු කිරීමට නිරතුරුව කැපවන පිරිසක්.

සාකච්ඡා කළේ මංජුලා පෙරේරා